

UCHWAŁA NR 155/2022
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 grudnia 2022 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Solidarna Polska o źródłach pozyskania
środków finansowych w 2021 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372 oraz z 2021 r. poz. 2054)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Solidarna Polska o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2021 r., **z powodu naruszenia** art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Solidarna Polska (EwP 319) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2021 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów oraz wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych partia polityczna Solidarna Polska błędnie wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała przychody/wpływy w łącznej wysokości 391 937,00 zł.

Partia nie zaliczyła bowiem do swoich przychodów środków wpłaconych do jej kasy, a następnie odprowadzonych na jej rachunek bankowy. Faktyczne przychody/wpływy Partii w okresie sprawozdawczym wyniosły zatem 397 227,00 zł, natomiast przychody/wpływy Partii zgromadzone na rachunku bankowym łącznie 396 447,00 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami Partii w punkcie nr 9, I części sprawozdania finansowego „Pochodzące z kasy partii nadwyżki środków pieniężnych wykazane w części II pkt 1 oraz środki pieniężne wykazane w części II pkt 2 i 3, odprowadzone na rachunki bankowe partii”, Partia powinna wskazać kwotę 4510,00 zł, bowiem faktycznie pozyskała 5290,00 zł do swojej kasy, jednak na rachunek bankowy odprowadziła w sumie 4510,00 zł.

Na łączną kwotę przychodów Partii w 2021 r. złożyły się:

- środki pochodzące od osób fizycznych wpłacone bezpośrednio na rachunek bankowy Partii: 397 227,00 zł, w tym: składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (70 449,00 zł) oraz darowizny pieniężne od osób fizycznych (321 488,00 zł);
- środki pochodzące ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej od jednego wpłacającego w jednym roku minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, wpłacone do kasy Partii w kwocie 5290,00 zł, a następnie częściowo odprowadzone na jej rachunek bankowy w kwocie 4510,00 zł.

Wszystkie te środki zostały zatem ostatecznie zgromadzone na bieżącym rachunku bankowym o nr 24 1020 1156 0000 7302 0122 9400 prowadzonym przez Bank PKO Bank Polski S.A.

W sprawozdaniu Partia wykazała, że w 2021 r. nie pozyskała innych środków pieniężnych, jak również nie były przekazane na jej rzecz wartości niepieniężne. W pozostałych pozycjach sprawozdania wykazano „0” (zero).

Wpłaty dokonane na rachunek bankowy Partii przez osoby fizyczne pochodziły, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;

nie przekraczały limitu określonego w art. 25 ust. 4 tej ustawy i były dokonywane w formie określonej w jej art. 25 ust. 5.

Wykazanie błędnych kwot w sprawozdaniu finansowym oznacza, że Partia złożyła sprawozdanie za 2021 r. nieodpowiadające stanowi faktycznemu. Naruszyła tym samym ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 tej ustawy uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania Partii.

Z dokumentów przedstawionych przez Partię wynika ponadto, że część zakupów związanych z jej bieżącą działalnością była dokonywana ze środków własnych osób fizycznych, a następnie równowartość kwoty poniesionych na te zakupy wydatków została zwrócona tym osobom przelewem z rachunku bieżącego Partii. Sytuacja ta dotyczy trzech osób, które dokonywały płatności związanych m.in. z zakupem materiałów biurowych, usług pocztowych, opłat związanych z prowadzeniem strony internetowej Partii, czy produkcją banneru. Łącznie płatności tych i zwrotów dokonano na kwotę 1472,53 zł (385,20 zł + 714,27 zł + 373,06 zł).

Powyższe potwierdza historia rachunku bankowego Partii, załączniki nr 1, 2 oraz 3 dołączone do sprawozdania finansowego jak i informacja dodatkowa dołączona do sprawozdania finansowego Partii.

Dokonywanie zakupów i regulowanie przez osoby fizyczne z własnych środków wydatków partii, a następnie dokonywanie przez partię tym osobom zwrotu poniesionych przez nie wydatków z ich prywatnych środków na zakupy dokonywane na rzecz partii, narusza regulację art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którym partia może zaciągać jedynie kredyty bankowe. Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych partii politycznych, wielokrotnie jednoznacznie zakwalifikował opisane wyżej operacje finansowe, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z 25 września 2009 r., III SW 47/09 oraz z 18 listopada 2010 r., III SW 390/10 i III SW 391/10, czy z 25 lutego 2015 r., III SW 1/15; podobnie w postanowieniach z 9 czerwca 2011 r., III SW 2/11 i III SW 3/11 oraz z 5 maja 2015 r., III SW 7/15 – odnośnie do finansowania komitetów wyborczych). Sąd podkreślił, że partia nie może zaciągnąć

tego rodzaju „kredytu” u osób fizycznych i nie może pozyskiwać gotówki w inny sposób lub z innych źródeł niż te, enumeratywnie wymienione w ustawie o partiach politycznych, wśród których nie wskazano pożyczki od osób fizycznych. Środki uzyskane w ten sposób, a zatem tytułem bezpodstawnego wzbogacenia, nie mogą stanowić składnika majątku partii. „Jedyną sytuacją, w której partia dysponuje środkami pieniężnymi, których nie ma w kasie, to środki z kredytu bankowego”. Sąd stwierdził przy tym, że dopuszczalne źródła finansowania partii określone zostały w art. 24 ustawy o partiach politycznych. „Są nimi składki członkowskie, darowizny, spadki, zapisy, dochody z majątku partii oraz dotacje i subwencje (art. 24 ust. 1). Katalog ten jest zatem zamknięty, gdyż inne środki pieniężne czy wartości niepieniężne nie mogą składać się na majątek partii politycznej. Partia może jeszcze zaciągnąć kredyt bankowy na cele statutowe (art. 24 ust. 7).

Naruszenie art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania Partii Solidarna Polska, na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 4 przywołanej wyżej ustawy. Przepis ten ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z naruszeniem art. 24 ust. 7 ustawy do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej, ani też tego czy naruszenie wskazanego przepisu nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznamomości przepisów ustawy o partiach politycznych.

Partia polityczna Solidarna Polska nie posiadała w 2021 r. Funduszu Wyborczego i nie uczestniczyła w przeprowadzonych w tym roku wyborach.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych oraz wyjaśnień Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Solidarna Polska przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)